

הלכה למעשה

עם רבני רשת בתי ההוראה הארצית 'המאורות'

שאלות שונות למעשה

מאת הגאון רבי רון אל אהרן שליט"א //
אב"ד לממונות בנתיבות, ומרבני בית ההוראה

שאלה: אני בכל יום שישי מכין כז' קילו בצק 4ב קערות שונות, ככה שאני מחלק את הבצק 2 קילו בקערה, והבודד זה קמח אחר כוסמין האם אני חייב להפריש חלה מכל קערה בנפרד? ואם כן האם אני מברך על אחד ופותר את כולם?

תשובה: אם יש בכל קערה יותר מ- 1,660 ק"ג צריך להפריש מכל קערה וקערה. אם מפריש באותו זמן יכול לברך פעם אחת (וכל ראוי לנהוג).

ניתן להניח נייר פרגמנט ע"ג השיש או השולחן ולהניח את כל העיסות שמאותו מין קמח ולדבק אותם בקצוות ואז מפריש רק פעם אחת. מכל העיסות.

עיסה של קילו אינה חייב בהפרשה כלל. ואם היא ממין אחר אינה מצטרפת.

שאלה: מותר לשים בשבת שמן זית מעורבב עם אתרוג, כתרופת (סבתא) לאוזניים?

תשובה: גם אם הכין זאת מראש דהיינו מבעוד יום, אסור. גם משום שאסור להשתמש בתרופה בשבת ובפרט שזו תרופה סגולית ואינה מוכחת. ואין זה בגדר "מאכל בריאים" שיהיה מותר בשבת.

עיון הפרשה

חינוך ילדים

וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְנָפִים לְמַעַל סֻכָּים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּת (כ"ה, כ').
דברים מיוחדים מביא הגאון רבינו ישי שרעבי זצוק"ל, רבה של שכונת מרמורק ומזקני רבני תימן, בספרו 'מנחת ישי' על התורה. ואלו הם דבריו.

במשא נלהב על נושא החינוך התורני שהשמיע רבי משה מרדכי אפשטיין - ראש ישיבת "כנסת ישראל" סלבודקה, באזני אלפים ממשנתפי הכנסייה הגדולה הראשונה של אגו"י בחודש אלול שנת תרפ"ג, הטעים רבי משה מרדכי דרך דרוש, אחת מאמרותיו היפות ביותר שעשתה בזמנו רושם גדול.

פעמיים - אמר - מצינו בתורה את המילה "כרובים", בספר בראשית מסופר על גירוש אדם הראשון מגן עדן, וכתוב (ג', כ"ה) "וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים" ורש"י מבאר "כרובים" - מלאכי חבלה. ובספר שמות אצל המשכן נאמר "ועשית שנים כרובים" ורש"י מבאר "כרובים" - דמות פרצוף תינוק היה להם. מהו פשר השינוי, מדוע פירש רש"י אותה מילה עצמה באופן שונה בשני המקומות?

אין זאת אלא שבא לרמוז, כי כשנותנים לילד חינוך טוב וראוי, עשוי הוא להיות ככרוב המסוכך בכנפיו על ארון הקודש, ואילו כשאין מחנכים אותו חינוך תורתי אמיתי, משמר חיקים אותו מאוהל מועד ומארון הברית, עלול הוא לגדול פרא ולהיפך למלאך חבלה...

ולפי שידוע שהתורה לא נבראת אלא לעסוק בה תמיד, ואין כל אדם יכול לעמוד בזה, זולתי תינוקות של בית רבן שיש להם זה הכח והם היו ערבים על אביהם במתן תורה, וכשאין עוסקים בה הקב"ה נפרע מהערבים, דכתיב (תהלים ח', ג') "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז", והם מבטלים גזרות רעות, כמו שכתוב "להשבית אויב ומתנקם", ואמרו "ולשון רכה תשבר גרם" (משלי כ"ה, ט"ו) תשב"ר - ר"ת תינוקות של בית רבן, גזירות רעות מבטלים.

לכן סמך בכאן "ועשית שנים כרובים זהב", רמז לתינוקות וילדים העוסקים בתורה, כי תרגום ילד - רביא, בענין שהם יהיו מגינים על ישראל. וזהו "והיו הכרובים פורשי כנפים" וגו'.

לכן חזר לומר "ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדות" - שהיא התורה, להורות שאחר שהיו הכרובים עשויים בכפורת, יתן העדות בארון ולא קודם לכן, אחר שתכלית התורה בעבור הכרובים.

עיוני הלכה ומנהג

כיצד ואיך נשתמש במדיח כלים בצורה הבטוחה ביותר?

מאת: הגאון רבי אורן צדוק שליט"א

חרף גזרות הממשלה הנוכחית על כללות העם היושב בציון, ושומרי משמרת הקדש בפרט, ובכללן גזירת היחיד פעמי המשיטה על משפחות ברוכות ילדים עול נוסף, יש אשר שקלו לעבור לשימוש ב'מדיח כלים' שיקל את טורח שטיפת הכלים המרובים למשפחה ברוכת ילדים, אלא שמפאת כך נמצאו עומדים בפני שאלות הלכתיות הנוגעות בדרך שימוש, בפרט בשימוש היומיומי בשטיפת כלי בשר וחלב.

והנה כדי לבוא אל פתרון הדבר, ראשית יש לסקור בקצרה את דרך פעולת המדיח, על מנת שנוכל לדון לגופו של ענין בדרך שימוש הנכון של המדיח.

ניקוי הכלים במדיח מתבצע על ידי התזת סילוני מים חמים ופיזור חומרים כימיים שביכולתם לפרק לכלוך, לנקות ולהבריך את הכלים. התהליך מתבצע בכמה שלבים. ומכיוון שמרובים הדגמים בזמנינו, ודרכי פעולתם בניקיון הכלים, וממילא ההשלכה ההלכתית בכל אחד משנתה מן הקצה אל הקצה, על כן לא ניתן לתת תורה אחת ודברים אחדים לכולם. ואף גאוני הדור שאינם עמנו זצ"ל ויבלח"ט אלו שעמנו היום, שנוקקו לשאלה זו והביעו דעתם – דעת תורה בענין זה, הנה דבריהם היו אמורים בסוג מסויים של מדיחים כפי העולה מסקירתם בדרך הפעולה ומדרך משאם ומתנם בהיתר או איסור הדבר, ואף בהם לעתים לא עמדו הדברים במבחן המציאות.

על אמרנו לסייג את דברינו בדרך שתהיה רצויה כמה שיותר לכל או לרוב הדעות, ותחילה וראש יש להתריע על כך שלא להשתמש בשום אופן במדיח להדחת כלי בשר וחלב יחידו, ואם אירע והשתמשו ישאלו מורה הוראה מובהק הבקי בדרך פעולת המדיח האמור בגוף השאלה.

הנה השימוש הראוי והרצוי מלבד ייחוד שני מדיחים אחד לבשר ואחד לחלב, שראוי הוא אולם אינו מצוי, הוא:

1) לייחד שתי רשתות בהם מונחים הכלים, אחת לבשר ואחת וחלב, ולהחליפן בין שימוש לשימוש.

2) את הכלים לא להכניס למדיח אלא אם כן שטפם תחילה משאריות המזון בעין המצויות על גבי הכלי, ורק לאחר מכן להכניסם אל המדיח, לשטפם ולהדיחם מהלכלוך הדבוק והמרוח עליהם.

3) לנקות את הרשתות של איסוף הפסולת לפני השימוש ההפכי, אם בשר אם חלב.

4) להפעיל את המדיח על ריק, בין השימושים השונים, עם חומרי הנקיון.

ואמנם יש שכתבו להתיר בפחות או לאסור ביותר מכך, אולם אמינא לאחר בחינה מדוקדקת בדרכי הפעולה ודעות הפוסקים, שזו הדרך הראויה והמעשית ביותר מכל אלו שהוצעו בענין זה.

ויהי רצון שלא יצא מכשול ותקלה מתחת ידינו.

לתגובות למדור זה, ניתן לשלוח למייל: ateret70@gmail.com

יחידי סגולה

ציצים ופרחים במשנת רבותינו

ויקחו לי תרומה (כ"ה, א').

בספר 'עולת שלמה' מאת הגאון רבינו שלמה בדיחי זצ"ל כתב לרמוז את עניין המילה בפרשתינו, בשם אביו הגאון בעל ה'חן טוב' הגאון רבינו יחיא בדיחי זצ"ל, וכך הוא כותב:

ושמעתי מפי מורי אדוני אבי נר"ו, על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל שתרומה מן האדם היא המילה, והיא מצוה ראשונה שנצונו בה, וכלל המצוות הם תר"ג. והנה כשתסיר שבע מצוות בני נח ישאר תר"ו נמצא שהמילה ראשונה לתר"ו מצוות. והנה "לי תרומה" שתי תיבות אלו הן אותיות "מילה – תר"ו", ירצה שהמילה היא הראשונה לתר"ו מצוות שהיא תרומה מהאדם, עד כאן.

ועשו ארון עצי שטים (כ"ה, י').

עוד כתב הגאון זצ"ל להקשות בפסוק זה, שהנה יש לדקדק, שבכל הציוויים נאמר "ועשית", לשון יחיד, ואילו לגבי ארון "ועשו" לשון רבים, והוא דבר תמוה.

ומבאר הגאון זצ"ל, ונראה לתת טעם על דרך מה שאמרו ז"ל שכל ישראל חייבים בעסק התורה שנאמר "והגית בו יומם ולילה" (יהושע א', ח'), ועל דרך מה שדרשו חז"ל על פסוק ויאמר ה' על עזבם את תורתני (ירמיה ט', י"ב), ולא על עזבם את מצוותי, שהרי אמר "ולא הלכו בה" (עין כלה רבתי פ"ח). ולפי שגלוי לפניו יתברך שישאל טרודים ועסוקים אחר מזונותיהם ומחייבתם, ויותר בגלות הארוך הזה המר והנמהר, ואינם יכולים לעסוק בתורה, ציווה "ועשו ארון" - שתלמיד חכם רמוז לארון, שבתוכו התורה, וכל ישראל חייבים להחזיק ידו כדי שיוכל לעסוק בתורה, ולסעודו ולתמוכו ולהטיל לו מלאי, ולעשות לו כל צרכו לתת לו די מחסורו אשר יחסר לו, ויעלה להם כאלו עשו את התורה ועסקו בה כולם וקיימה. ולזה בא ארון בוי"ו, כלומר, שהוא במדת היסוד הרמוז בוי"ו, והוא ממשיך השפע על ידי עסק התורה, ומשפיע לעולם כולו. עד כאן דבריו.

רשתת בתי ההוראה
המאורות
לחידושי קודש תש"ס
בניסוחו של רבינו יחיאל מיכל

מוקד ההלכה הארצי

שעל ידי רשת בתי ההוראה
חייגו בכל עת: *8416
ישראל - 03-30-88-88-5
ארה"ב - 151-8613-0185
ניתן לשלוח שאלות במייל, ולקבלת העלון מדי שבוע בדוא"ל - שלחו ל:
או באמצעות sm088302222@gmail.com | אתר המאורות: kav.meorot.net

לתרומות והקדשות לזיכוי הרבים
בארץ ובעולם - חייגו: 08-9302-302